

Par privatizācijas sertifikātu kontu uzturēšanu būs jāmaksā vismaz 24 eiro gadā

KO ES VARU DARĪT AR PRIVATIZĀCIJAS SERTIFIKĀTIEM?

IEVĒRO!

JA LĪDZ ŠĪ GADA BEIGĀM, T.I., LĪDZ 31.12.2017., REALIZĒSI SAVUS PRIVATIZĀCIJAS SERTIFIKĀTUS UN KONTS TIKS SLĒGTS, MAKSA PAR KONTA APKALPOŠANU NEBŪS JĀVEIC*

IESPĒJAMĀS RĪCĪBAS

IZLIETOT privatizācijā

INFORMĀCIJA PAR PRIVATIZĀCIJAI

PIEDĀVĀTAJIEM ĪPAŠUMIEM:

- PĀ MĀJASLAPĀ
- ATTIECĪGAJĀ PAŠVALDĪBĀ

VAI

PĀRDOT starpniecības sabiedrībai

INFORMĀCIJA PAR STARPNIECĪBAS

SABIEDRĪBĀM:

- PĀ MĀJASLAPĀ
- EM MĀJASLAPĀ

VAI

DĀVINĀT laulātajam vai 1. un 2.pakāpes radniekiem

1.PAKĀPES RADNIEKI: VECĀKI UN
BĒRNI

2.PAKĀPES RADNIEKI: MAZBĒRNI,
VECVEČĀKI UN BRĀĻI/MĀSAS

VAI

DĀVINĀT trešajām personām

DĀVINĀT VAR TIKAI FIZISKĀJĀM
PERSONĀM, KURĀM IR ATVĒRTI SAVI
PRIVATIZĀCIJAS SERTIFIKĀTU KONTI

VEICAMIE MAKSĀJUMI €

- VALSTS NODEVA NAV JĀMAKSĀ
- MAKSA PAR SERTIFIKĀTU
PĀRSKAITĪŠANU:
 - €10 FIZISKĀM PERSONĀM
 - €15 JURIDISKĀM PERSONĀM

- VALSTS NODEVA: 0,2% NO
PĀRDOTO SERTIFIKĀTU
NOMINĀLVĒRTĪBAS
- MAKSA PAR SERTIFIKĀTU
PĀRSKAITĪŠANU:
 - €10 FIZISKĀM PERSONĀM
 - €15 JURIDISKĀM PERSONĀM

- VALSTS NODEVA NAV JĀMAKSĀ
- MAKSA PAR SERTIFIKĀTU
PĀRSKAITĪŠANU:
 - €10 FIZISKĀM PERSONĀM
 - €15 JURIDISKĀM PERSONĀM

- VALSTS NODEVA: 0,2% NO
DĀVINĀTO SERTIFIKĀTU
NOMINĀLVĒRTĪBAS
- MAKSA PAR SERTIFIKĀTU
PĀRSKAITĪŠANU:
 - €10 FIZISKĀM PERSONĀM
 - €15 JURIDISKĀM PERSONĀM

© VAS «Privatizācijas aģentūra»

* Attiecas uz kontiem, kuros tika ieskaitīti iedzīvotājiem piešķirtie sertifikāti

"ĪSUMĀ"

- Privatizācijas sertifikāts ir valsts piešķirts dematerializēts vērtspapīrs, kuru kā maksāšanas līdzekli var izlietot tikai vienreiz.
- PĀ nodrošina privatizācijas sertifikātu kontu atvēršanu un apkalpošanu fiziskām un juridiskām personām.
- Neizmantotie sertifikāti ir izvietoti gandrīz 400 tūkstošos kontu.
- Par konta, kurā tika ieskaitīti piešķirtie sertifikāti, apkalpošanu būs jāmaksā 0,02% no kontā esošo sertifikātu nominālvērtības gada sākumā, bet ne mazāk kā 24 eiro gadā.
- Ja sertifikātu konta īpašnieks nevēlas saglabāt sertifikātu apjomu kontā, tad šobrīd nekādas papildu darbības konta īpašniekam, lai samaksātu par konta apkalpošanu, nav jāveic.
- Jebkura fiziska vai juridiska persona, kurai vēl pieder privatizācijas sertifikāti, tos var izmantot trīs dažādos veidos.

No šī gada 1. februāra ir stājušies spēkā jauni valdības noteikumi, kuri nosaka kārtību, kādā turpmāk nodrošinās privatizācijas sertifikātu kontu apkalpošanu, kā arī paredz pakalpojumu maksu, kuru ieturēs no sertifikātu kontu īpašniekiem, sniedzot pakalpojumus saistībā ar kontu apkalpošanu. Par konta uzturēšanu tā īpašniekam gadā būs jāmaksā ne mazāk kā 24 eiro.

Ministru kabinets jaunus noteikumus [Nr. 12](#) "Privatizācijas sertifikātu kontu apkalpošanas, privatizācijas sertifikātu izmantošanas un aprites administrēšanas noteikumi" (turpmāk – kontu apkalpošanas noteikumi) pieņēma šogad 3. janvārī. Lai nodrošinātu vienotu un efektīvāku privatizācijas sertifikātu kontu uzturēšanu, 2016. gadā visi privatizācijas sertifikātu (tostarp par nodzīvoto laiku, politiskām represijām un īpašuma kompensācijas sertifikātu) konti, kas iepriekš bija atvērti AS "Latvijas Krājbanka" un AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum"" (iepriekš VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka"), ir pārcelti uz Privatizācijas aģentūru (PA), kas šobrīd veic to centralizētu uzturēšanu un apkalpošanu. Izmaiņas notikušas, pamatojoties uz Ministru kabineta 2016. gada 20. septembra noteikumiem [Nr. 624](#) "Noteikumi par privatizācijas sertifikātu kontu apkalpošanas uzdevuma deleģēšanu".

PA nodrošina privatizācijas sertifikātu kontu atvēršanu un apkalpošanu fiziskām un juridiskām personām, privatizācijas sertifikātu kontu, kuros veicami maksājumi par dzīvojamo māju privatizācijas objektiem, atvēršanu un apkalpošanu, kā arī zemes izpirkuma līgumu slēgšanu ar bijušajiem zemes īpašniekiem vai viņu mantiniekiem, kuriem atjaunotas zemes īpašuma tiesības, bet piešķirtā zemes platība pārsniedz atjaunojamo.

Kas ir sertifikāts?

Privatizācijas sertifikāts ir valsts piešķirts dematerializēts vērtspapīrs, kuru kā maksāšanas līdzekli var izlietot tikai vienreiz. Pirms vairāk nekā 20 gadiem sertifikātus piešķīra, lai iedzīvotāji varētu tos izmantot valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijai un zemes izpirkšanai. Sertifikātus nevar konvertēt naudā. Viena privatizācijas sertifikāta nominālvērtība ir 39,84 eiro. Privatizācijas sertifikātiem nav derīguma termiņa, skaidrots PA mājaslapā.

Privatizācijas sertifikātu piešķiršana un izmantošana notiek saskaņā ar šādiem normatīvajiem aktiem:

- likumu ["Par privatizācijas sertifikātiem"](#);
- [Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likumu](#).

Izvietoti 400 tūkstošos kontu

PA sabiedrisko attiecību vadītājs **Guntis Kārklīņš** skaidro, ka kopš 1994. gada Latvijas iedzīvotājiem piešķirti 112,4 miljoni privatizācijas sertifikātu, no kuriem līdz šā gada 1. janvārim izlietoti 109,8 miljoni. Tātad joprojām neizmantoti palikuši 2,5 miljoni sertifikātu.

Neizmantotie sertifikāti ir izvietoti gandrīz 400 tūkstošos kontu. No tiem vairāk nekā 60% fizisko personu kontu ir līdz vienam sertifikātam, un vēl 26% kontu ir no viena līdz desmit sertifikātiem. Savukārt gandrīz 88% juridisko personu kontā ir līdz vienam sertifikātam.

Lielai daļai kontu īpašnieku sertifikātu konta atlikums naudas izteiksmē jau šobrīd ir mazāks nekā gada maksājums par konta izmantošanu.

Zaudējumi no privatizācijas sertifikātu kontu uzturēšanas 2016. gadā PA bija 376,4 tūkstoši, bet 2017. gadā plānoti 389,4 tūkstoši eiro.

Ieviešot maksu par kontu uzturēšanu, PA cer, ka trīs gadu laikā tiks slēgti 240 tūkstoši kontu.

Cik liela ir maksa par konta apkalpošanu?

Salīdzinot ar iepriekš noteikto kārtību, būtiskākās izmaiņas, kas izriet no kontu apkalpošanas noteikumiem, kas ieviesti no 1.februāra, ir saistītas ar pakalpojumu maksas ieviešanu fiziskām personām par privatizācijas sertifikātu kontu apkalpošanu.

Atkarībā no tā, kāds privatizācijas sertifikātu konts ir atvērts, ir noteikta šāda pakalpojuma maksa:

- par konta, kurā tika ieskaitīti piešķirtie sertifikāti, apkalpošanu – 0,02% no kontā esošo sertifikātu nominālvērtības gada sākumā, bet ne mazāk kā 24 eiro gadā, kas atbilst 0,60 sertifikātiem;
- par pagaidu konta apkalpošanu – 0,02% no kontā esošo sertifikātu nominālvērtības mēneša sākumā, bet ne mazāk kā 2 eiro mēnesī.

Par konta apkalpošanu 2017. gadā noteikta pakalpojuma maksa 0,02% no kontā esošo sertifikātu nominālvērtības 2016. gada 1. februārī, bet ne mazāk kā 22 eiro, kas atbilst 0,55 sertifikātiem.

Maksa tikai par pilnu kalendāro gadu

Kontu apkalpošanas noteikumi paredz, ka maksa par konta apkalpošanu būs jāmaksā tikai tādā gadījumā, ja konts tiks apkalpots pilnu kalendāro gadu. Ja šogad, t.i., līdz 2017. gada 31. decembrim, pārdosiet, izmantosiet privatizācijas procesā vai uzdāvināsiet savā kontā esošos privatizācijas sertifikātus un kontā sertifikātu atlikums būs 0, tad tas automātiski tiks slēgts un par konta apkalpošanu nebūs jāmaksā.

Ja sertifikātu konta īpašnieks nevēlas saglabāt sertifikātu apjomu kontā, tad šobrīd nekādas papildu darbības konta īpašniekam, lai samaksātu par konta apkalpošanu, nav jāveic. Nesaņemot konta apkalpošanas gada maksu, tā tiks pārrēķināta sertifikātos un par attiecīgu daudzumu samazināts privatizācijas sertifikātu atlikums kontā.

Ja iedzīvotāji plāno nākotnē veikt darījumus ar privatizācijas sertifikātiem un līdz ar to viņiem nepieciešama konta uzturēšana, iedzīvotājiem būs jāveic ikgadējs maksājums par konta apkalpošanu. Pirmais maksājums būs jāveic līdz 2018. gada februārim par iepriekšējo gadu.

Kā var norēķināties par konta apkalpošanu?

Lai veiktu samaksu par konta, kurā tika ieskaitīti piešķirtie sertifikāti, apkalpošanu 2017. gadā, laika periodā no 2018. gada 1. janvāra līdz 1. februārim ir jāpārskaita pakalpojuma maksa uz PA kontu Valsts kasē, maksājuma mērķī norādot konta īpašnieka personas kodu vai reģistrācijas numuru.

Par pagaidu konta apkalpošanu samaksa jāveic ik mēnesi, pārskaitot pakalpojuma maksu uz PA kontu Valsts kasē. Maksājuma mērķī jānorāda konta īpašnieka personas kods vai reģistrācijas numurs, kā arī pakalpojuma saņemšanas periods.

Kā sertifikātus var izmantot?

Jebkura fiziska vai juridiska persona, kurai vēl pieder privatizācijas sertifikāti, tos var izmantot trīs dažādos veidos. Sertifikātu īpašniekiem ir iespēja pirkt valsts un pašvaldību īpašumu (informācija par valsts īpašumiem publicēta www.pa.gov.lv; informācija par pašvaldību īpašumiem pieejama attiecīgajā pašvaldībā). Tiesa, to skaits gan ir neliels.

Otra iespēja ir sertifikātus pārdot kapitālsabiedrībām, kurām piešķirta licence darbībai privatizācijas sertifikātu tirgū (to saraksts atrodams Ekonomikas ministrijas mājaslapā www.em.gov.lv un PA mājaslapā www.pa.gov.lv). Informācija PA mājaslapā liecina, ka marta sākumā no fiziskām personām privatizācijas sertifikāti pirkti par 16,09 eiro, bet no starpniekiem – par 31 eiro.

Privatizācijas sertifikātu tirgus cena ir mainīga. Lai noskaidrotu, kāda ir privatizācijas sertifikātu cena, jāsaazinās ar licencētu starpniecības sabiedrību, kurai piešķirta licence darbībai privatizācijas sertifikātu tirgū. Jāņem vērā, ka sertifikātu pārdevējam būs jāmaksā starpniecības sabiedrību noteiktā komisijas maksa, kura katrai sabiedrībai var būt atšķirīga, kā arī maksa par sertifikātu pārskaitījumu – patlaban tie ir 10 eiro fiziskām personām un 15 eiro juridiskām personām.

Trešā iespēja ir sertifikātus dāvināt. Tādā gadījumā sertifikātu pārveduma uzdevums jāiesniedz PA.

Kā var uzzināt, vai personai ir atvērts konts?

Lai saņemtu informāciju par savu privatizācijas sertifikātu kontu, personai ir jāierodas PA vai jānosūta PA uz e-pasta adresi "sertifikati@pa.gov.lv" ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums par privatizācijas sertifikātu kontu, vai portālā "Latvija.lv" jāiesniedz PA adresēts e-iesniegums, izvēloties pakalpojumu "Iesniegums iestādei". Informāciju par personas privatizācijas sertifikātu kontu, kontā esošajiem sertifikātiem var saņemt tikai pati persona vai tās pilnvarots pārstāvis ar zvērināta notāra vai bāriņtiesas apliecinātu pilnvaru.

Vairāk informācijas par izmaiņām fizisko un juridisko personu privatizācijas sertifikātu kontu apkalpošanā PA mājaslapā. Klientu jautājumiem ir izveidota speciāla e-pasta adrese sertifikati@pa.gov.lv